

Sipoon varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirjan päivitys / Uppdatering av regelboken för servicesedeljänster inom småbarnspedagogiken i Sibbo

467/12.00.01/2017

SIVVLK § 68

Sivistysvaliokunta / Bildningsutskottet 27.11.2017

Valmistelija / Beredare: varhaiskasvatuspäällikkö/chef för småbarnsfostran Mervi Keski-Oja, mervi.keski-oja(at)sipoo.fi

Sipoon varhaiskasvatuspalveluissa on päätetty sallia yksityinen perusopetuslain mukainen esiopetus yksityisten palveluntuottajien järjestämänä 1.8.2018 alkaen (24.10.17 SIVVLK § 59).

Sivistysvaliokunnalle esitetään nyt hyväksyttäväksi Sipoon kunnan tarkemmat ohjeistukset ja kriteerit yksityisen esiopetustoiminnan järjestämiseksi.

Ohjeistuksessa määritellään palveluntuottajan ja kunnan velvoitteita, kun yksityinen palveluntuottaja järjestää Sipoossa perusopetuslain mukaista esiopetusta.

Keskeisinä asioina ohjeistuksessa määritellään ryhmäkohtaiseksi minimilapsimääräksi seitsemän lasta. Kuitenkin niin, että määrä voi alittaa kahdella lapsella, mikäli edellisenä vuonna kyseisen palveluntuottajan järjestämässä esiopetuksessa on toteutunut seitsemän lapsen minimilapsimäärä.

Lisäksi ohjeistuksessa esitetään, että yksityiselle palveluntuottajalle maksetaan esiopetusvuodesta korvaus pääsääntöisesti 31.7. asti, mikäli lapsi on kirjoilla toiminnassa lukuvuoden viimeisenä päivänä. Mikäli lapsi keskeyttää esiopetuksen aiemmin, palveluntuottajalle maksetaan korvauksia lopettamiskuukauden loppuun asti. Lähtökohtaisesti yksityisen esiopetuksen tulee vastata kunnallisen esiopetuksen tasoa myös lapsen tarvittavan tuen osalta. Mikäli esiopetukseen osallistuvalla lapsella on päätös erityisen tai tehostetun tuen tarpeesta, palveluntuottajalle maksetaan tukikertoimen edellyttämä lisäkorvaus. Tuen toteuttamisen ensisijainen lähtökohta on tukipäätöksen mukaisesti ryhmäkoon pienentäminen ja muut toimintatapojen muutokset. Harkinnan mukaan lisäkorvauksella voidaan myös hankkia tarvittavia virikemateriaaleja, apuvälineitä, koulutusta tai osa-aikaisen työntekijän palveluja. Tällöin tulee kuitenkin aina harkita tukitoimenpiteiden kohdentaminen siten, että kunkin lapsen tarpeet ovat ensisijaisena lähtökohtana tuen toteuttamiselle.

Ohjeistuksen luonnosversio lähetettiin kommentoitavaksi sipoolaisille yksityisille varhaiskasvatuksen tuottajille (yksityiset, palvelusetelipäiväkodit, ostopalvelupäiväkodit) ja heille järjestettiin yhteinen tapaaminen 9.11.17 kommenttien kuulemiseksi. Heiltä tulleet kommentit ja ehdotukset on huomioitu päätettäväksi tuodussa ohjeistuksessa. Lisäksi yhtenä toiveena esitettiin ryhmäkohtaisen tai henkilökohtaisen avustajan palkan maksaminen tarvittaessa. Tätä vaihtoehtoa ei ole kirjattu ohjeistukseen, mutta tämä ehdotus tuodaan sivistysvaliokunnan tietoon ja päätettäväksi. Palvelusetelin sääntökirjaan tarvittavat muutokset tehdään vasta tämän ohjeistuksen hyväksymisen jälkeen, jotta kaikki päätetyt seikat voidaan sisällyttää sääntökirjaan.

Liitteet / Bilagor

Liite / Bilaga 1 / 68. § SIVVLK: Esiopetuksen järjestäminen yksityisissä toimipisteissä, Sipoo

Sivistysjohtajan muutettu ehdotus

Sivistysvaliokunta päättää hyväksyä muutetun varhaiskasvatuspalveluiden

laatiman ohjeistuksen yksityisen esiopetustoiminnan järjestämiseksi Sipoossa liitteen 1. mukaisesti. Ohjeistus astuu voimaan päätöksen jälkeen.

Bildningsdirektörens ändrade förslag

Bildningsutskottet beslutar godkänna de ändrade instruktionerna för privat förskoleverksamhet i Sibbo gjorda av tjänster för småbarnsfostran enligt bilaga 1.

Instruktionerna träder ikraft efter beslutet.

Påttös

Sivistysvaliokunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän muutetun ehdotuksen.

Beslut

Bildningsutskottet godkände enhälligt föredragandens ändrade förslag.

SIVVLK § 6

Sivistysvaliokunta / Bildningsutskottet 30.1.2018

Valmistelija / Beredare: varhaiskasvatuspäällikkö/chef för småbarnsfostran Mervi Keski-Oja, mervi.keski-oja(at)sipoo.fi

Liitteet / Bilagor

Liite / Bilaga 1/6. § SIVVLK: Sipoon varhaiskasvatuksen palvelusetelipalvelujen sääntökirja

Sivistysjohtajan ehdotus

Sivistysvaliokunta päättää hyväksyä ”Sipoon varhaiskasvatuksen palvelusetelipalvelujen sääntökirjaan” tehdyt muutokset liitteen mukaisesti.

Bildningsdirektörens förslag

Bildningsutskottet beslutar godkänna ändringarna i regelboken för servicesedeltjänster inom småbarnspedagogiken i Sibbo enligt bilagan.

Påttös

Sivistysvaliokunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

Beslut

Bildningsutskottet godkände enhälligt föredragandens förslag.

Sivistysvaliokunta / Bildningsutskottet 18.05.2021 § 59

Valmistelija / Beredare: Varhaiskasvatuspäällikkö / Chef för småbarnstjänster Mervi Keski-Oja, mervi.keski-oja(at)sipoo.fi, Varhaiskasvatuksen asiantuntija / Sakkunnig inom småbarnspedagogik Elina Sarin, elina.sarin(at)sipoo.fi

Taustaa

Sipoossa otettiin 1.1.2016 käyttöön palvelusetelijärjestelmä yksityisen varhaiskasvatuksen järjestämiseen. Palvelusetelitoiminta mahdollisti uusien päiväkotikiinteistöjen käyttöönoton ilman suuria investointitarpeita kunnassa. Samalla saatiin tilaisuus laajentaa asiakkaiden valintamahdollisuuksia, monipuolistaa varhaiskasvatustarjontaa sekä

edistää yksityisen päiväkotisektorin toimintaedellytyksiä kunnassa. Valmis palvelusetelisääntökirja hyväksyttiin sivistysvaliokunnassa (sivvlk 1.2.2016 § 14). Sääntökirjaan tehtiin esiopetukseen liittyviä muutoksia sivistysvaliokunnan kokouksessa 30.1.2018 (§ 6), koska 1.8.2018 alkaen päätettiin sallia esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen järjestäminen palvelusetelijärjestelmällä. Tämän jälkeen sääntökirjaan ei ole tehty muutoksia.

Tarpeet sääntökirjan päivitykselle

Keskeisimmät syyt sääntökirjan päivittämiselle ovat tuntiperusteisen asiakasmaksujärjestelmän käyttöönotto Sipoon varhaiskasvatuksessa 1.4.2021 alkaen sekä tarve Sipoon palvelusetelin enimmäisarvon korottamiselle. Lisäksi muutostarpeita ovat varhaiskasvatusta ohjaavien lakien viittaukset, sääntökirjassa käytetyt käsitteet, erilaisten aikataulutusten sopiminen palveluntuottajien kanssa, valvonnan sisällön määrittäminen yms. Asiakirjan pohjana on Vertikal Oy:n kehittämä uusi palvelusetelisääntökirjan mallipohja. Sipoon varhaiskasvatuspalvelut on ollut myös mukana kehittämässä uutta palvelusetelisääntökirjan mallipohjaa. Kaksi keskeisintä Sipoon palvelusetelisääntökirjan muutosta selvennetään alla, ja muut lisäykset tai muutokset ovat nähtävissä suoraan uudessa Sipoon palvelusetelisääntökirjassa (liite 1)

Uusi tuntiperusteinen asiakasmaksujärjestelmä edellyttää uutta sopimusta

Sipoossa siirryttiin 1.4.2021 uuteen asiakasmaksujärjestelmään, jossa varhaiskasvatustarve ilmoitetaan tunteina kuukaudessa aiemman päiviä kuukaudessa ja tunteja päivässä yhdistelmän sijaan. Tämä järjestelmän muutos merkitsee samalla muutosta myös sääntökirjan kohtaan, jossa määritellään kunnan palveluntuottajalle maksama korvaus varhaiskasvatuksesta. Sipoossa haluamme, että palveluseteliasiakkailta on samat edut asiakasmaksuissa kuin kunnallisella puolella (lukuun ottamatta max. 0-30 e/kk)

Asiakasmaksuihin liittyen käytetään käsitettä hoitoaikakerroin kuvaamaan suhdetta kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen. Palvelusetelin perushinta määritellään 3–5-vuotiaan lapsen kokoaikaisen palvelun osalta, jolloin käytetään kerrointa yksi. Tätä perushintaa voidaan muuntaa eri palveluille lasketuilla kertoimilla. Vähäisempi määrä hoitoaikaa voidaan määritellä tietyn hintaiseksi esim. Sipoossa osapäivähoito aiemmin 0,5.

Taulukko 1. Sipoon nykyiset palvelusetelin hoitoaikakertoimet vuodelta 2016 ja 2018 sekä uudet ehdotukset hoitoaikakertoimiksi tuntiportaisiin. Muutoskohdat maalattu harmaalla

Lapsen asiakasmaksun määrääytymiseen vaikuttavat päivä- ja tuntikohtaiset hoitoaikatarpeet	Palvelusetelin hoitoaikakerroin palveluntuottajalle	Uuden asiakasmaksujärjestelmän mukainen tuntiporras	Uusi: Palvelusetelin hoitoaikakerroin palveluntuottajalle	Uusi: Palvelusetelin hoitoaikakerroin varhaiskasvatuksen asiakasmaksussa
Kaikki esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus: alle 3 h/pv, 3-5 h/pv tai yli 5 h/pv	0,42	Kaikki esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus: max. 63 h/kk, max 105 h/kk tai yli 106 h/kk	0,42	45 % 60 % 80 % riippuen lapsen varhaiskasvatustarpeesta
Vaka: 20 h/vk tai 10 pv kk	0,5 (tuntimäärä 20 h/vko)	Keskimäärin 25 h/vko, max 105 h/kk	0,6 (tuntimäärä 25 h/vko)	60 %
Vaka yli 20 h/vk tai 10 pv kk. Palveluntuottaja on hyvittänyt mahdolliset vapaapäivät asiakasmaksussa.	1,0	Keskimäärin 34 h/vko, max 147 h/kk	1,0	80 %
Vaka: yli 20 h/vk tai 10 pv kk	1,0	Keskimäärin 35 h/vko, yli 148 h/kk	1,0	100 %

Sipoon palvelusetelissä on pyritty mahdollisimman yksinkertaiseen järjestelmään ja mahdollisimman vähiin maksuvälyksiin. Sipoossa on vain kaksi vaihtoehtoa palveluntuottajalle maksettavaan korvaukseen varhaiskasvatusikäisten lasten varhaiskasvatuksesta:

- osapäiväinen varhaiskasvatus, josta maksetaan osapäiväinen hinta (osapäiväisyyden rajaksi muuttunut 1.8.2020 alkaen 25 h/vko)
- kokopäiväinen varhaiskasvatus, josta maksetaan kokoaikaisen varhaiskasvatuksen hinta. (Tähän kuuluu myös 80 % hoitoaikatarve)

Lisäksi 1.8.20218 lähtien yksityiset palvelusetelituottajat ovat voineet tarjota myös esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta, jolloin täydentävän varhaiskasvatuksen kerroin on ollut kaikissa varhaiskasvatustarpeissa 0,42.

Palvelusetelijärjestelmässä kunta määrittelee huoltajien toimittamien tulotietojen, perheen koon ja varhaiskasvatukseen varataun ajan perusteella lapselle asiakasmaksun, joka vähennetään palveluntuottajalle maksettavasta enimmäisarvosta (ja palveluntuottaja perii itse kunnan määrittämän asiakasmaksun suoraan asiakkaalta). Sipoossa on ollut alle esiopetusikäisten osalta käytössä toimintatapa, jossa palveluseteliasiakas valitsee joko osa- tai kokopäivävarhaiskasvatuksen, mutta palvelusetelituottaja hyvittää laskutuksessa mahdollisista vapaapäivistä. Tämä on ollut asiakkaille hankala toimintatapa, koska he eivät ole nähneet palvelusetelipäätöksestä tulevaa asiakasmaksuaan. Lisäksi toimintatapa on ollut epäedullinen palveluntuottajalle.

Sipoossa ehdotetaan, että kunta maksaa edelleen yksityiselle palveluntuottajalle vain joko osa- tai kokopäivävarhaiskasvatuksesta, mutta huomioi asiakasmaksussa myös keskimmäisen tuntiporras. Palveluntuottajalle esitetään maksettavaksi tuntiporras 106–

147 h/kk (80 %) varanneista lapsista kokoaikainen korvaus, koska heidän tulee varata lapsiryhmään henkilökuntaresurssi kokoaikaisuuden mukaan ryhmässä olevien muiden lasten vuoksi. Varhaiskasvatustalaki ei vähennä henkilöstötarvetta henkilöstön ja lasten väliseen suhdelukuun kuin osa-aikaisuuden osalta (alle 25 h/vko).

Muut palvelusetelin enimmäisarvoon liittyvät kertoimet säilyvät ennallaan; alle 3-vuotiaan lapsen ikäkerroin 1,55, sekä harkinnanvarainen tukikerroin erityistä tai tehostettua tukea saavan lapsen osalta 2,0.

Sipoon palvelusetelin enimmäisarvon jääminen jälkeen muista kunnista

Sipoon kunnalle on tärkeää, että Sipoossa yksityisillä palveluntuottajilla on hyvät edellytykset toimia kunnassa ja vakiinnuttaa oma varhaiskasvatustoiminta osaksi Sipoon asiakkaille tarjoamaa palvelua. Sipoossa yksityisellä varhaiskasvatuksella on suuri merkitys palvelujen tuottajana, ja erityisesti sen ansioista on voitu välttää suuria kunnan taloutta rasittavia investointeja vanhojen päiväkotien tultua tiensä päähän. Lapsimäärän kasvu tulevaisuudessa on suunniteltu ratkaistavaksi yksityisen varhaiskasvatuksen lisäämisellä, kuitenkin siten että maksimissaan 30 prosenttia kunnan koko varhaiskasvatuksesta voidaan toteuttaa palvelusetelitoimintana.

Lain mukaan kunnan tulee määrätä palvelusetelin arvo siten, että se on asiakkaan kannalta kohtuullinen. Kunta määrittää palvelusetelin enimmäisarvon. Sipoon kunnassa palvelusetelin enimmäisarvo on määritetty vuonna 2016. Enimmäisarvon nostamiseen on ollut painetta jo aikaisemmin, mutta Sipoon kunnan säästötoimenpiteiden vuoksi enimmäisarvon nostamista on siirretty useampana vuonna odottamaan parempaa ajankohtaa.

Muissa lähialueiden kunnissa palvelusetelin enimmäisarvo on selvästi Sipoon kuntaa suurempi. Perusteena enimmäisarvon korotukselle on ollut esim. henkilöstökulujen nousu varhaiskasvatusalalla (henkilöstörakenteen muutos ja palkankorotukset) sekä yleinen kustannusten nousu. Sipoon palvelusetelin enimmäisarvo on tällä hetkellä 817e/kk. Aiemmin Sipoon palvelusetelin enimmäisarvo oli samalla tasolla Vantaan ja Järvenpään kanssa.

Taulukko 2. Palvelusetelin enimmäisarvot niissä lähialueiden kunnissa ja kaupungeissa, joissa palveluseteli on käytössä.

Kunta	Palvelusetelin enimmäisarvo, euroa (E.S. 4/2021)
Kirkkonummi	862
Järvenpää	850
Vantaa	846
Kerava	842
Porvoo	836
Vihti	830
Siuntio	820
Sipoo	817

Sipoossa esitetään palvelusetelin uudeksi arvoksi 850e. Tämä on 33 euron suuruinen korotus verrattuna nykyiseen 817 euroon. Palvelusetelin arvon tulee kiinnittyä aina kunkin kunnan oman vastaavan tuotannon kustannuksiin, koska eri kunnissa toiminnan kustannukset voivat olla hyvinkin erilaiset esim. rakentamisen tai vuokrien hinta, lasten ikärakenne, varhaiskasvatuksen käyttö.

Sipoon kunnan oman varhaiskasvatuksen hinta on TP 2020 mukaan 11 251 e/paikka vuodessa eli kuukausitasolla n. 940e/paikka. Sipoon kunnan oma toiminta sisältää kuitenkin toimintaa kahdella kielellä ja kielikylpytoimintaa, jotka molemmat lisäävät kustannuksia verrattuna vain yksikielisen toiminnan järjestämiseen. Lisäksi Sipoon kunnassa on edelleen menossa prosessi, jossa siirrytään pienistä ja huonosti päiväkotitoimintaan soveltuvista kiinteistöistä kohti riittävän kokoisia ja päiväkotitoimintaan suunniteltuihin tiloihin, jolloin kustannuksissa säästetään.

Esitetyn palvelusetelin enimmäisarvon korottaminen 850 euroon lisää kunnan kustannuksia vuositasolla 55 000e, jos lapsia on palvelusetelitoiminnassa saman verran kuin TP 2020 eli 140 lasta. Vuoden 2021 osalta kustannuksen nousu alkaa vasta muutoksen astuttua voimaan 1.8.2021, jolloin vaikutus vuoden 2021 talousarvioon on viiden kuukauden osalta 23 000e. Talousarvioseurannan perusteella 23 000 euron lisäys varhaiskasvatuksen TA 2021 ei aiheuta poikkeamaa Vakan ennustettuun tulokseen. Vuositasolla kokonaiskustannukset palvelusetelitoiminnasta on ollut TP 2020 mukaan 950 000e.

Yksityisten palveluntuottajien kuuleminen muutoksissa

Sipoon yksityisiä varhaiskasvatuksen palveluntuottajia informoitiin yhteisessä kokouksessa 3.5.2021 palvelusetelisääntökirjaan esitettävistä muutoksista ja heille annettiin mahdollisuus kommentoida muutoksia. Kaikki kokoukseen osallistuneet palveluntuottajat hyväksyivät muutosehdotukset. Jatkossa jatketaan vuoropuhelua yksityisten palveluntuottajien kanssa. Sääntökirjaan tarvittavat muutokset tuodaan sivistysvaliokuntaan arvioitavaksi ja päätettäväksi. (Alustavasti tässä päätösehdotuksessa olevat asiat on esitelty sivistysvaliokunnalle 19.4.2021 kokouksen ilmoitusasioissa.)

Toimivalta

Sipoon hallintosäännön mukaan (26 §) Valiokunta ”päättää maksuista, tuloarajoista, vuokrasta ja muista korvauserusteista, mikäli se voimassa olevien säännösten mukaan on mahdollista.”

Esittelijä / Föredragande	Sivistysjohtaja / Bildningsdirektör Pietinen Jukka
Ehdotus / Förslag	Sivistysvaliokunta päättää hyväksyä Sipoon varhaiskasvatuksen palvelusetelipalvelujen sääntökirjaan ja palvelusetelin enimmäisarvoon tehdyt muutokset liitteen mukaisesti 1.8.2021 alkaen. Bildningsutskottet beslutar godkänna ändringarna i regelboken för servicesedeltjänster inom småbarnspedagogiken i Sibbo och servicesedelns maximumvärde enligt bilagan från och med 1.8.2021.
Käsittely / Behandling	
Päätös / Beslut	Sivistysvaliokunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen. Bildningsutskottet godkände föredragandens förslag.

Valmistelija / Beredare: Varhaiskasvatuspäällikkö / Chef för småbarnspedagogik Mervi Keski-Oja, mervi.keski-oja(at)sipoo.fi, Varhaiskasvatuksen asiantuntija / Sakkunnig inom småbarnspedagogik Elina Sarin, elina.sarin(at)sipoo.fi

Taustaa

Sipoossa otettiin vuonna 2016 käyttöön palvelusetelijärjestelmä yksityisen varhaiskasvatuksen järjestämiseen. Palvelusetelisääntökirja on palvelusetelillä tuotettua varhaiskasvatusta ohjaava asiakirja, ja sitä päivitetään tarvittaessa valtakunnallisen lakimuutosten tai Sipoon omien käytänteiden muutostarpeiden vuoksi. Tässä päivityksessä on erityisesti huomioitu Varhaiskasvatuslakiin ja perhevapaaudistukseen tulleet muutokset 1.8.2022 alkaen.

Päivitystarpeet

Seuraavat asiat on päivitetty uusimpaan palvelusetelisääntökirjaan:

- Tulkkipalveluiden käyttäminen (Varhaiskasvatuslaki 1.8.2022, 15 c§)
- Lapsen tarvitsemat tukitoimet (Varhaiskasvatuslaki 1.8.2022, 15 c§)
- Asiakkaan asema, palvelusetelin irtisanomisaika
- Lapsikohtaisen palvelusetelin arvon määrittäminen: palveluntuottaja ei voi periä perheen omavastuuosuutta vanhempainvapaan ajalta. (Perhevapaaudistus ja uudet käsitteet voimassa 1.8.2022 alkaen.)
- Poikkeustilanteet: poikkeustilanteissa yksityiset päiväkodit noudattavat kunnan valmiussuunnitelmaa. Poikkeustilanteissa oikeus palveluseteliin säilyy 65 päivän ajan.
- Varhaiskasvatuksen henkilöstön ilmoitusvelvollisuus (Varhaiskasvatuslaki 1.8.2021, 57a§)

Edellä mainitut muutokset näkyvät liitteenä olevassa asiakirjassa punaisella fontilla, jotta ne erottuvat aiemmasta asiakirjasta. Sivistysvaliokunnan päätöksen jälkeen myös ruotsinkielinen versio päivitetään.

Toimivalta

Sipoon hallintosäännön mukaan (27§, 7) sivistysvaliokunta vastaa varhaiskasvatuspalvelujen ja esiopetuksen järjestämisestä sekä valvoo yksityistä varhaiskasvatusta.

Esittelijä / Föredragande Vt. Sivistysjohtaja / Tf. Bildningsdirektör Ollikainen Hannu

Ehdotus / Förslag Sivistysvaliokunta päättää hyväksyä liitteenä olevan päivitetyn Sipoon varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirjan 1.8.2022 alkaen..

Bildningsutskottet beslutar godkänna den bifogade uppdaterade regelboken för servicesedeltjänster inom småbarnspedagogiken i Sibbo från och med 1.8.2022.

Muutettu ehdotus / Ändrat förslag

Sivistysvaliokunta päättää hyväksyä liitteenä olevan päivitetyn Sipoon varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirjan.

Bildningsutskottet beslutar godkänna den bifogade uppdaterade regelboken för servicesedeltjänster inom småbarnspedagogiken i Sibbo.

Päätös / Beslut

Sivistysvaliokunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän muutetun ehdotuksen. Pykälä tarkistettiin välittömästi.

Bildningsutskottet godkände enhälligt föredragandes ändrade förslag. Paragrafen justerades omedelbart.